

OPREDELJEVANJE IN RAZUMEVANJE OSEB S POSEBNIMI POTREBAMI

MAJA BURIAN

VPRAŠANJE:

KAJ OSEBA S POSEBNIMI POTREBAMI GLEDE NA PRIMANJKLJAJ

ZMORE
(sposobnosti)

POTREBUJE
(prilagoditve)

PRISTOP

A: Medicinski
model

B: Socialni
model

TEMELJIJO NA ČLOVEKOVI PRAVICAH IN DOLŽNOSTIH, NA NAČELU ENAKOSTI IN NEDISKRIMINACIJE

(Evropska strategija o invalidnosti, 2010-2020; Shakespeare & Watson, 2001; Darling, 2013; Magajna, 2010; Konvencija združenih narodov o pravicah, 2008;)

A: MEDICINSKI MODEL

☐ OSEBE **RAZVRŠČA** NA PODLAGI NEZMOŽNOSTI ALI NEUSPEHA

MEDICINSKI MODEL PRIMER 1: OSEBE S SLEPOTO ALI SLABOVIDNOSTJO

MODEL OSEBE S SS **RAZVRŠČA** NA OSNOVI **VIDNE OSTRINE** (RAZLOČNOST, JASNOST) IN **VIDNEGA POLJA** (DEL PROSTORA V KATEREM SO MED FIKSACIJO VIDNI PREDMETI)

V SKUPINI:

SLABOVIDNE OSEBE

- 1) **VIDNA OSTRINA OD 0,3 - 0,1, ZOŽENO VIDNO POLJE 30 ST., ALI 10-30% OST.VIDA**
- 2) **VIDNA OSTRINA MANJ 0,1- ALI 0,05, ZOŽENO V.P. 20 ST. IN MANJ, ALI 5-9,9% OST.VIDA**

SLEPE OSEBE

- 3) **VIDNA OSTRINA OD 0,05 – 0,02, ZOŽENO V.P. 5-10 ST., ALI 2-4,9% OST.VIDA**
- 4) **VIDNA OSTRINA MANJ OD 0,02, ZOŽENO V.P. DO 5 ST., ALI 1,9% OST.VIDA**
- 5) **VIDNA OSTRINA (0)– BREZ ZAZNAVANJA SVETLOBE**

DEFINICIJA WHO (SVETOVNA ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA, 1980)

SLOVENSKA DEFINICIJA SLEPOTE (STROKOVNI KOLEGIJ ZA OKULISTIKO, 1996)

MEDICINSKI MODEL PRIMER 2: **GIBALNO OVIRANE OSEBE**

OSEBE **RAZVRŠČA** V SKUPINE:

- LAŽJA GIBALNA OVIRANOST
- ZMERNNA GIBALNA OVIRANOST
- TEŽJA GIBALNA OVIRANOST
- TEŽKA GIBALNA OVIRANOST

B: SOCIALNI MODEL

OSEBE **RAZUME** IN **POJASNJUJE** NA PODLAGI ZMANJŠANE
ZMOŽNOSTI

MEDICINSKI MODEL

PP razume kot: Medicinski fenomen, ki je posledica okvar telesnih funkcij ali struktur. PP so posameznikova pomanjkljivost oziroma nenormalnost in predstavljajo težavo za družbo.

IZVAJALCI: strokovnjaki iz področja zdravstva

DOSTOP DO STORITEV: napotnica z diagnozo

REZULTAT/IZOBRAŽEVANJE

Smernice razvrščanja ne omogočajo načrtovanja optimalnih prilagoditev za uspešen potek izobraževanja.

KRITIKA modela

- Zdravstvo osebe s PP predstavlja kot bolne in nepopolne.
- Zdravstvo določa, kdo je upravičen do storitev in kdo ne.
- Potrebe oseb s PP temeljijo izključno na diagnozi.

Spregledane so njegove osebne PP in želje.

SOCIALNI MODEL

PP razume kot: Socialni konstrukt, ki ga je posameznikom vsilila družba. PP so del posameznikove raznolikosti.

IZVAJALCI: interdisciplinarna družba

DOSTOP DO STORITEV: samonapotitev

REZULTAT/IZOBRAŽEVANJE

Razumevanje in pojasnjevanje omogoča načrtovanja prilagoditev za uspešen potek izobraževanja.

KRITIKA modela

- Vidi rešitev le v posameznikih, ki lahko pomembno vplivajo na pogled družbe do oseb s PP ,.....

ODGOVOR NA ???

KAJ OSEBA S POSEBNIMI POTREBAMI GLEDE NA PRIMANJKLJAJ

ZMORE
(sposobnosti)

POTREBUJE
(prilagoditve)

URAVNOTEŽEN PRISTOP

MEDICINSKI MODEL

SOCIALNI MODEL

DOSEGANJE AKADEMSKIH STANDARDOV

OMOGOČAJO

KOMPETENTEN ŠTUDENT

- izbira študija
- seznanjenost s prilagoditvami
- dialog učitelj/študent
- samozagovornišvo (aktivna vloga pri izražanju potreb in skrbi, prepozna svoja šibka in močna področja)
- zaupanje učitelj/ študent

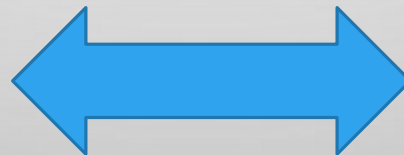
PRILAGODITVE

KI SE

- **OBLIKUJEJO**
- **IZVAJAJO**

PO POTREBI TUDI

- **PREOBLIKUJEJO**

UČITELJ

- predhodne informacije (seznanjenost s prilagoditvami)
- dialog učitelj/študent
- prilagoditve poučevanja/preoblikovanje prilagoditev
- prilagoditve preverjanja znanja

HVALA IN VSE DOBRO!!!

